

Autizmus, tráviace funkcie a vplyv probiotík

**K. Babinská, S. Lakatošová, A. Tomova, V. Husárová, A. Pivovarčiová,
J. Bakoš, A. Harinek, L. Slobodníková, V. Piačková, A. Gvozdjaková,
M. Bucová, A. Čorejová, M. Rauová, A. Hlavatá, D. Ostatníková**

.... kam sme pokročili ?

.... kam smerujeme ?

Autizmus

– neurovývinová porucha (tradičný pohľad)

+ zvýšený výskyt ďalších porúch:

- tráviaceho systému
- imunitného systému
- poruchy spánku
- stravovacie zvláštnosti – alergie, intolerancie, stereotypy
- odlišnosti v látkovej premene
- kŕčové stavy
- a ďalšie

→ autizmus - pravdepodobnosť somatických porúch (diagnostika, liečba)

→ možný súvis medzi telesnými poruchami a príznakmi autizmu

→ je súvis medzi telesnými poruchami a vznikom autizmu?

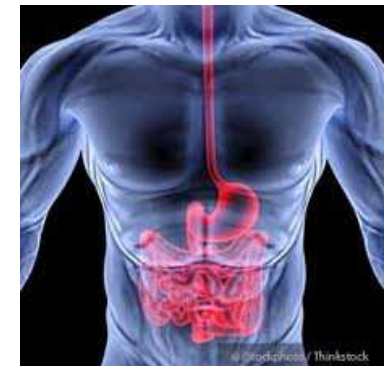
Je zistené, že pri autizme...

- sa častejšie vyskytujú **poruchy mikrobiálneho osídlenia** tráviaceho systému
  - vrátane premnoženia plesne *Candida albicans* (Parracho et al., 2005)
- je vyšší výskyt **tráviacich problémov** – predpokladaný súvis s odlišnosťami v osídlení čreva (Parracho et al., 2010)
- tráviace problémy majú **nepriaznivý vplyv na behaviorálne ukazovatele** jedincov s autizmom – vzťah medzi závažnosťou autizmu a tráviacimi ťažkosťami (Adams et al., 2011)

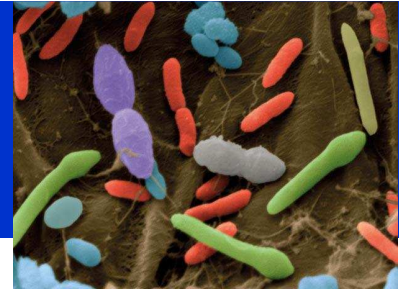
- narušená črevná flóra
- + zápal črevnej sliznice nízkeho stupňa
- + zvýšená permeabilita črevnej steny
- + niektoré zložky výživy

→ vznik **prejavov autizmu prostredníctvom „osi črevo - mozog“**

(de Theija et al., 2011)

Probiotiká

- sú živé mikroorganizmy, ktoré podávané v dostatočných množstvách majú preukázateľne pozitívny efekt na prijímateľa
- u osôb s autizmom bol zistený priaznivý vplyv podávania probiotík na GIT funkcie a behaviorálne ukazovatele
  - zatiaľ málo štúdií, poznatky neucelené
- predpokladá sa priaznivý vplyv na látkovú premenu, zápalový proces...
- sú bezpečné, ich podávanie má iba málo kontraindikácií

Hlavné ciele projektu „Autizmus a probiotiká“

- zistiť, či probiotiká **sú účinnou podpornou liečbou** pri autizme a porozumieť spôsobu ich účinku

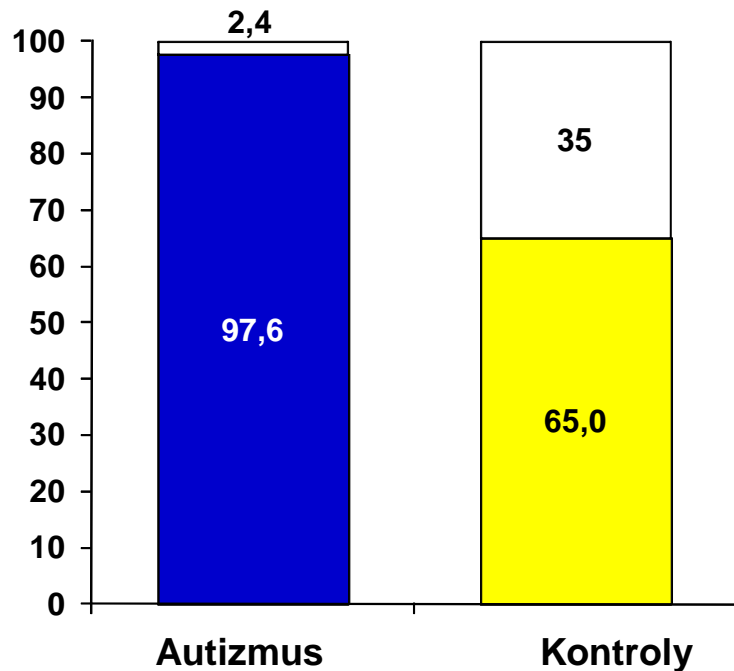

- sústrediť sa na **pridružené zdravotné problémy** detí s autizmom a možností ich ovplyvnenia probiotikami (tráviace ťažkosti, výživové problémy a pod.)

- získať nové **poznatky o príčinách** autizmu

Aký je vplyv 4-mesačného podávania probiotík u detí s autizmom?

Najvýznamnejšie zistenia

- tráviace ťažkosti viac postihujú deti s autizmom – uviedlo ich 97,6 % (a 65% kontrolných detí)
- ťažkosti sa pri autizme opakujú častejšie

Frekvencia	Autizmus	Kontroly
1-3 x /mesiac	51,5	66,7
Raz do týždňa	13,1	25
Viackrát do týždňa	35,4	8,3

- Najčastejším problémom býva zápcha a tvrdá, objemná stolica

Príznak	Deti s autizmom	Kontrolné deti
Bolesti brucha	23,1	38,5
Nafukovanie	46,2	53,5
Hnačka	30,8	46,2
Zápcha	34,6*	15,4
Tvrdá stolica	76,9 *	38,5
Boleť pri stolici	19,2	23,1
Objemné stolice	73,1*	23,1
Nechuť do jedla	38,5	23,1

Príznak	% detí uvádzajúcich zlepšenie
Bolesti brucha	19,2
Nafukovanie	7,7
Hnačka	7,7
Zápcha	38,5
Tvrdá stolica	46,2
Bolesti pri stolici	23,1
Objemná stolica	30,8
Nechuť do jedla	11,5

■ po 4-mesačnom užívaní probiotík u mnohých detí nastalo zlepšenie tráviacich ťažkostí

■ nežiaduce účinky

- zriedkavé (11 % detí)
- nafukovanie, riedka stolica
- prechodný charakter

Ďalšie výsledky

- nárast počtu prospešných **laktobacilov** v stolici detí, u ktorých nastala úprava GI funkcií

- počty iných mikroorganizmov sa významnejšie nezmenili
- kandida sa nepreukázala ako problém

- mierny priaznivý účinok **na psychologické ukazovatele** (behaviorálne > sociálne a komunikačné)

- zvýšené hodnoty **zápalových ukazovateľov**
– hrá úlohu pri vzniku príznakov autizmu zápal?

- ďalšie výsledky sa priebežne spracovávajú – iné hormóny, genetické ukazovatele, výživa, ukazovatele v moči

Výskum autizmu na Lekárskej fakulte UK

Kam smerujeme .... ?

- **radi by sme pokračovali vo výskumných aktivitách**
- **hľadáme možnosti získať financie – výskumné granty**
- **zámer rozšíriť výskum o ďalšie stránky**
(napr. imunológia, účinky GFCF diéty ??)
- **účinnosť doplnkov výživy je nevyhnutné potvrdiť kontrolou placebo**

..... uvítame ďalšiu spoluprácu vo výskume

Výskum autizmu na LFUK a FaF

Kam smerujeme .... ?

- plán - pokračovať vo výskumných aktivitách
  - dosiahnuté výsledky sú čiastkové - účinnosť doplnkov výživy je nevyhnutné potvrdiť kontrolou placebom
  - (medicína založená na dôkazoch – východisko pre liečbu)
- podané žiadosti o granty v 2013 – snaha o získanie financií
- zámer rozšíriť výskum o ďalšie stránky – multiprofesný prístup (napr. imunológia, účinky GFCF diéty ??)

..... budeme vďační za ďalšiu spoluprácu vo výskume

Probiotiká

črevné osídlenie
(klasické metódy)

tráviace
ťažkosti

výživa

črevné osídlenie -
genetické
metódy

behaviorálne,
soc.-komunikačné
ukazovatele

priepustné
tenké črevo ??

imunologické
ukazovatele,
zápal

opioidné
peptidy
GFCF ??

Ďakujem za pozornosť

■ Pod'akovanie patrí všetkým ktorí prispeli k realizácii projektu

katarina.babinska @ fmed.uniba.sk